

**ОСНОВНА ШКОЛА „ВЛАДИМИР ПЕРИЋ ВАЛТЕР“
У ПРИЈЕПОЉУ**

ПРАВИЛА ПОНАШАЊА

Пријеполје, 2019. године

На основу члана 119. став 1. тачка 1) а у вези са чланом 109. став 3. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број: 88/17, 27/18-др. закон и 10/19), (у даљем тексту: Закон) и члана 78. став 1. тачка 1) Статута Основне Школе „Владимир Перић Валтер“ Пријепоље, Школски одбор је на седници одржаној 30. 05. 2019. године, донео је:

ПРАВИЛА ПОНАШАЊА У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ „ВЛАДИМИР ПЕРИЋ ВАЛТЕР“ У ПРИЈЕПОЉУ

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилима понашања у Школи (у даљем тексту: Правила) уређују се правила понашања и међусобни односи ученика, родитеља, односно других законских заступника и запослених у Основној Школи „Владимир Перић Валтер“ у Пријепољу (у даљем тексту: Школа).

Члан 2.

У Школи се негују односи међусобног разумевања и уважавања личности ученика, запослених и родитеља ученика, односно других законских заступника.

Запослени имају обавезу да својим радом и укупним понашањем доприносе развијању позитивне атмосфере у Школи.

Члан 3.

Поштовањем Правила обезбеђује се успешно одвијање образовно-васпитне делатности Школе, побољшавају се радна дисциплина и безбедност у Школи, чување школске имовине и имовине ученика, запослених, родитеља ученика односно другог законског заступника, трећих лица и доприноси се повећању угледа Школе.

Члан 4.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу миграната, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним Законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Члан 5.

Школа ће предузети све мере прописане Законом и посебним подзаконским прописима, када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у Школи.

Члан 6.

Ближе критеријуме за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, ученика, родитеља ученика односно другог законског заступника или трећег лица у Школи, заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање Школе када се посумња или утврди дискриминаторно понашање, начине спровођења превентивних мера и интерветних активности, обавезе и одговорности запосленог, ученика, родитеља ученика односно другог законског заступника, прописује министар.

Члан 7.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, ученика, родитеља ученика односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Повреде забране, из става 1. овог члана, које запослени учини према другом запосленом у Школи, уређују се Законом.

У смислу ових Правила:

1) Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика.

2) Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика и да обезбеди услове за правилан развој ученика. Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу, ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

3) Под физичким насиљем, сматра се: физичко кажњавање ученика од стране запосленог, родитеља ученика односно другог законског заступника или трећег лица у Школи, свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика или запосленог, насилно понашање запосленог према ученику, као и ученика према другом ученику или запосленом.

4) Под психичким насиљем, сматра се понашање које доводи тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

5) Под социјалним насиљем, сматра се искључивање ученика из групе вршњака и различитих облика активности Школе.

6) Под сексуалним насиљем и злостављањем, сматра се понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

7) Под дигиталним насиљем и злостављањем, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом,

смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта, четовањем, укључивање у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Члан 8.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, понашање које вређа углед, част или достојанство, страначко организовање и деловање у Школи почињен од стране родитеља ученика, односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Школа је дужна да поштује Протокол који прописује министар за послове образовања и васпитања а који дефинише поступање у Школи у одговору на дискриминацију, насиље, злостављање и занемаривање, понашање које вређа углед, част или достојанство, страначко организовање и деловање у Школи, садржај и начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика и начине заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, понашања које вређа углед, част или достојанство, страначко организовање и деловање у Школи.

Члан 9.

Препознавање невербалних облика злостављања ученика од стране запосленог за време одмора и рекреације и других облика образовно-васпитног рада, врши се на основу ближих услова које посебним подзаконским актом прописује министар за питања образовања и васпитања.

Члан 10.

У Школи је забрањено свако понашање:

1. запосленог према ученику;
2. ученика према запосленом;
3. родитеља ученика, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом;
4. запосленог према родитељу ученика, односно другом законском заступнику;
5. ученика према другом ученику, којим се вређа углед, част или достојанство ученика, запосленог и родитеља ученика, односно другог законског заступника.

Директор Школе је дужан да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе, а на основу подзаконских прописа којима се утврђују препознавања понашања којима се вређа углед, част или достојанство у Школи и поступање Школе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства.

Члан 11.

У Школи је забрањено страначко организовање и деловање и коришћење школских простора у такве сврхе.

Члан 12.

Свако одељење од првог до осмог разреда има своја Одељењска правила понашања и предвиђене мере у случају кршења правила. У избору правила и мера учествују сви ученици тог одељења заједно са својим одељењским старешином.

Правила се могу мењати по потреби.

Члан 13.

Из одељењских правила, Вршњачки тим (чине га по један представник сваког одељења од петог до осмог разреда) и Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, бирају најрепрезентативнијег међу њима и сачињавају листу школских правила.

Школска правила усваја Наставничко веће и истичу се на видном месту у Школи.

И одељењска и школска правила су у складу са правилима понашања дефинисаним овим Правилима.

Члан 14.

Према запосленима и ученицима који чине повреде обавеза из члана 4-11. ових Правила, могу се примењивати само оне мере које су у Школи утврђене Правилником о дисциплинској и материјалној одговорности запослених и ученика.

II ПОНАШАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 15.

Сви запослени су обавезни:

- 1) да редовно и на време долазе на посао;
- 2) да савесно обављају послове свог радног места;
- 3) да благовремено обавештавају директора, помоћника директора или секретара Школе о спречености за рад;
- 4) да се уздржавају од радњи којима се крше права ученика или трећих лица;
- 5) да се старају о остваривању права, обавеза и одговорности ученика;
- 6) да пријављују директору Школе или Тиму за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, кршење права ученика;
- 7) да долазе на посао прикладно одевени, односно да не долазе у шорцевима, кратким мајицама на брателе или са дубоким деколтеом и у папучама;
- 8) да пре или за време рада не узимају алкохол, опијате, дроге и друга недозвољена средства која утичу на способност за рад;
- 9) да не пуше у Школи и школском дворишту;
- 10) да не уносе у Школу или школско двориште оружје или друга опасна средства којима се може угрозити живот и тело ученика, запослених и трећих лица или се може нанети материјална штета;
- 11) да за време рада не користе мобилни телефон нити друга средства којима се може омести процес рада;
- 12) да не оштећују имовину Школе, ученика, запослених, родитеља ученика односно других законских заступника и трећих лица;
- 13) да користе средства Школе и потрошни материјал само у службене сврхе;
- 14) да не износе школску евиденцију, друга документа, средства Школе ни потрошни материјал без одобрења директора и помоћника дирекотра;
- 15) да не шаљу ученике да за њих обављају било какве послове ван Школе;

Члан 16.

Наставници су обавезни да:

- 1) у Школу долазе најмање 15 минута пре почетка наставе, односно свог првог часа;
- 2) на време долазе на час;
- 3) у случају неодложне потребе за изостајањем са наставе дужни су да на време обавесте директора или помоћника директора Школе о изостајању, ради благовременог организовања замене. Свако неоправдано изостајање или необавештавање директотра или помоћника директора Школе о изостајању с посла или закашњењу, сматраће се повредом радне дужности;
- 4) наставник који је организовао допунски час или друге активности дужан је да брине о ученику у Школи од почетка ових активности до њиховог завршетка;
- 5) не износе школску евиденцију, друга документа, средства Школе ни потрошни материјал без одобрења директора и помоћника директотра Школе;
- 6) не шаљу ученике у наставничку зборницу по дневник образовно-васпитног рада;
- 7) благовремено и савесно воде евиденцију односно јавне исправе и да не врше неовлашћене промене у њима;
- 8) не шаљу ученике кући због прибора или домаћег задатка за време наставе;
- 9) опрему, инвентар Школе као и остали потрошни материјал не користе у приватне сврхе;
- 10) се уздржавају од радњи којима се крше права ученика или других лица,
- 11) пријављују педагогу или психологу Школе кршење права ученика;
- 12) за време часа не користе мобилни телефон нити друга средства којима се може ометати процес рада;
- 13) на наставу долазе пристојно и прикладно одевени како својим спољним изгледом не би скретали пажњу ученика;
- 14) забрањено је испољавање страначке припадности, припадности верама и сектама, као и сваког облика национализма.

Члан 17.

Наставник је обавезан да у Школу дође најмање 15 минута пре почетка свог првог часа, прегледа исправност учионице-кабинета, а уочене недостатке и оштећења пријављује помоћнику директора или секретару Школе, па тек потом пушта ученике да уђу.

Члан 18.

Ником није дозвољено да омета час наставника.

Нико не може присуствовати часу без одобрења директора или помоћника директора, осим стручних лица из Школе и Министарства просвете.

Наставници су дужни да благовремено обавесте директора Школе о планираним посетама.

Члан 19.

Није дозвољено удаљити ученика са часа.

Наставник је дужан да одржава ред и дисциплину за време часа, а у изузетним ситуацијама када то није у могућности, ученика може упутити у пратњи председника одељењске заједнице у психо-педагошку службу, помоћнику директора или директору Школе.

Члан 20.

Одељењски старешина поред послова које обавља утврђеним Статутом Школе, дужан је да:

- за изостајање са наставе дуже од три дана, одмах упути писмени позив родитељу ученика, односно другом законском заступнику, преко секретара Школе с циљем прибављања информације о ученику и евентуалног предузимања мера како од стране Школе тако и других одговарајућих установа;

- уколико ученик престане да похађа наставу а подлеже обавези основног образовања и васпитања да то пријави надлежној служби ради предузимања мера утврђених Законом.

Члан 21.

Распоредом дежурства директор Школе одређује дежурство наставника, време и место дежурства.

Дежурни наставник је обавезан да у Школу дође најмање 15 минута пре почетка наставе у смени.

Дежурни наставник дежурство обавља пре почетка смене и за време великог и малих одмора.

Члан 22.

Дежурни наставник обавезан је да:

- 1) дежура за време свих одмора на месту за које је одређен;
- 2) стара се о одржавању реда и о безбедности у школској згради и школском дворишту (да спречава туче међу ученицима, злостављање ученика од стране родитеља ученика односно другог законског заступника, других одраслих, ученика старијег узраста и сл.);
- 3) предузима мере у случају нарушавања реда или угрожавања безбедности;
- 5) стара се да сви наставници на почетку часа буду у учионицама у којима изводе наставу;
- 6) пријављује директору Школе или педагошко-психолошкој служби изостанак са посла наставника;
- 7) испред улазних врата усмерава ученике на организован (у колони) улазак у Школу;
- 8) ради испуњавања својих обавеза, сарађује са директором, помоћником директора, секретаром и другим лицима запосленим у Школи;
- 9) уредно води књигу дежурства наставника и у њу уписује све промене дешавања која су од значаја за живот и рад ученика и запослених у Школи, посебно настале штете и њихове починиоце;
- 10) надгледа понашање ученика у делу Школе или дворишта за које је задужен дежурством, упознаје одељењског старешину са понашањем ученика у случају да нарушавају ред у Школи и исто евидентира у књигу дежурства;

Дежурни наставник сноси сву одговорност за несавесо извршавање дежурства из сатава 1. овог члана, којим се наноси штета или омета ред и рад у Школи.

Члан 23.

Дежурство наставника се обавља на свим улазима, ходницима свих спратова и у школском дворишту, према распореду дежурних наставника који доноси директор Школе и који је саставни део Годишњег плана рада Школе.

Књига дежурног наставника за разредну наставу и предметну наставу налази се у наставничкој зборници.

Помоћник директора прегледа и анализира књиге дежурстава, води евиденцију о обављеним дежурствима и сачињава о томе извештај.

Члан 24.

Чистачице - радник на одржавању хигијене су обавезни да пре и после одржавања хигијене у просторијама у којима се одвија рад наставника и других запослених, дежурају у холу или ходнику Школе, односно испред просторија у којима одржавају хигијену.

За време у којем чистачице - радник за одржавање хигијене користи дневни одмор или је из других разлога одсутан са свог радног места, други помоћни радници на одржавању хигијене преузимају надзор над његовим радним местом, у складу са распоредом који утврђује директор на предлог секретара Школе.

Члан 25.

Чистачице - радник на одржавању хигије и домар/мајстор одржавања обавезни су да без одлагања обавештавају дежурног наставника, директора, помоћника директора или секретара Школе о свакој промени која може довести до нарушавања реда и безбедности у Школи.

Члан 26.

По завршетку рада чистачице - радник на одржавању хигијене друге смене предузимају све мере да се обезбеде објекти Школе, закључају, погасе светла, провере водоводне, грејене и друге инсталације.

III ПОНАШАЊЕ УЧЕНИКА

Члан 27.

Ученици су обавезни да:

- 1) се придржавају Правила и других општих аката Школе у просторијама Школе и школском дворишту, на другом месту на којем се изводи образовно-васпитни рад и на путу између куће и Школе;
- 2) се придржавају одлука органа Школе;
- 3) поступају по налогу наставника, стручних сарадника, помоћника директора и директора;
- 4) се за решавање проблема у односима са другим ученицима, наставницима, родитељима ученика односно другим законским заступницима или трећим лицима, обраћају дежурном наставнику или одељењском старешини, а по потреби и другим лицима запосленим у Школи;
- 5) редовно похађају наставу и друге облике образовно-васпитног рада и да уредно извршавају своје школске обавезе;
- 6) не касне на наставу нити на друге облике образовно-васпитног рада;
- 7) савесно раде на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних школским програмом;
- 8) у поступку оцењивања покажу своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;

- 9) седе на местима која им је одредио одељењски старешина или предметни наставник;
- 10) не ометају извођење наставе и не напуштају час или други облик образовно-васпитног рада без претходног одобрења наставника;
- 11) за изостанке са више часова у току дана, тражи одобрење одељењског старешине или предметног наставника;
- 12) поштују личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;
- 13) се примерно понашају према другим ученицима, запосленима у Школи, родитељима ученика односно другим законским заступницима и трећим лицима;
- 14) се пристojно одевају, односно да у Школу не улазе у шорцевима, мини сукњама, кратким мајицама, мајицама на бретеле и сл.;
- 15) благовремено правдају изостанке лекарским оправдањем или оправдањем родитеља односно другог законског заступника;
- 16) чувају имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија и школског дворишта;
- 17) чувају своје личне ствари и да не оштећују нити присвајају ствари других ученика и запослених;
- 18) чувају од оштећења и уништења ђачку књижицу и друге јавне исправе, које издаје Школа да не врше преправку података исте и да их дају родитељу на увид и потпис;
- 19) да за време образовно-васпитног рада поштују забрану употребе мобилног телефона и свих других средстава којима се може ометати рад;
- 20) у згради Школе и школском дворишту, за време обављања образовно-васпитног рада ван зграде Школе и школског дворишта, као ни на путу између куће и Школе, не носе оружје или друга опасна средства којима се може угрозити живот и тело ученика, запослених, родитеља ученика односно других законских заступника и трећих лица или се може нанети материјална штета;
- 21) не уносе или употребљавају дуван, алкохол, наркотичка и слична средства и да не подстрекивају друге ученике на њихову употребу;
- 22) не изазива (организује) туче и учествује у њој нити на било који начин подстрекује (пасивно посматра, навија и прикрива);
- 23) поштују забране прописне Законом;
- 24) Школа не одговара за безбедност ученика који самовољно напуштају школски простор за време наставног дана.

Члан 28.

Односи међу ученицима треба да буду засновани на међусобној сарадњи и помоћи, другарству, толеранцији, уважавању различитости, поштовању личности других и пристojном понашању.

Међусобне неспоразуме и сукобе ученици решавају у оквиру одељењске заједнице уз посредовање одељењског старешине, психолога, педагога или дежурног наставника.

Међусобне неспоразуме ученика и наставника решава директор Школе у сарадњи са психо-педагошком службом.

Члан 29.

Након првог звона на знак дежуног наставника, ученици у реду и миру улазе и крећу се према својим учионицама.

У време оглашавања другог звона, односно звона за почетак часа, ученици треба да буду у својим учионицама и да мирно чекају долазак наставника.

Уколико је реч о учионицама које откључава наставник, ученици у реду и миру чекају наставника испред учионице.

Члан 30.

За време снежног или кишовитог времена, ученицима се у складу са одлуком дежурног наставника, дозвољава боравак у просторијама Школе, пре почетка наставе и за време великог одмора.

Члан 31.

Ученици који су закаснили на час не смеју се задржавати у холовима, ходницима и другим просторијама Школе, одлазе да присуствују часу.

Наставник ће евидентирати свако кашњење, а одељењски старешина ће проценити његову оправданост и предузети одговарајуће мере.

Члан 32.

По завршетку школских обавеза, ученици у миру излазе из Школе.

Члан 33.

Одељењски старешина сваке недеље одређује по два редара.

Редар је обавезан:

- 1) да проветрава учионицу пре почетка наставе и за време великог одмора и обавља друге радње са циљем да се учионица припреми за наставу;
- 2) да извештава наставника о одсутним ученицима;
- 3) да остану у учионици за време одмора и чувају школску и личну имовину ученика;
- 4) да пријављује наставнику сваки нестанак или оштећење имовине Школе, ученика или запослених лица;
- 5) да обавештава наставника о променама које могу утицати на безбедност ученика и других лица;
- 6) да уколико редари прикрију учињену штету, Школа ће од њих исту надокнадити;
- 7) да после завршене наставе, контролишу уредност и чистоћу учионице а заборављене предмете ученика предају помоћнику директора или секретару Школе;
- 8) да води рачуна о одељенској свесци;
- 9) да обављају и друге послове које им повери одељењски старешина.

IV ПОНАШАЊЕ РОДИТЕЉА УЧЕНИКА ОДНОСНО ДРУГОГ ЗАКОНСКОГ ЗАСТУПНИКА И ТРЕЋИХ ЛИЦА

Члан 34.

Родитељи ученика односно других законских заступника и трећа лица (у даљем тексту: остала лица) обавезни су да поштују Правила и друге опште акте Школе.

Члан 35.

Остала лица обавезна су да се према ученицима, запосленима и трећим лицима која се затекну у школској згради или школском дворишту понашају примерно.

Члан 36.

Родитељи ученика односно други законски заступници, поред обавеза које су прописне Законом, имају и следеће обавезе:

- 1) да редовно долазе на родитељске састанке, да се интересују за учење и владање свог детета и да учествују у раду органа Школе чији су чланови;
- 2) да индивидуалне разговоре са одељењским старешином односно предметним наставником може обављати према распореду посета наставника са родитељима односно другим законским заступницима или за време великог одмора,
- 3) да се одазову на позив одељењског старешине, наставника, психо - педагошке службе или директора Школе;
- 4) да редовно измирују новчана дуговања према Школи;
- 5) да негује односе узајамног поштовања и сарадње са наставницима, другим родитељима ученика односно другог законског заступника и запосленима у Школи;
- 6) да поштује правила Школе,
- 7) да на захтев дежурног наставника, напушта просторије у објекту Школе,
- 8) да даје свој стручни и сваки други допринос остваривању планираних задатака Школе, побољшању услова и рада Школе и др.

Члан 37.

Родитељ ученика односно други законски заступник има право да добије сваку информацију која је од значаја за живот, рад и успех свога детета у Школи.

Родитељ ученика односно други законски заступник има право и на образложење сваке добијене оцене, али и не да на недозвољене начине (молбама, претњама, интервенцијама и сл.) покушава преиначити оцену.

Члан 38.

Прикупљање финансијских средстава од ученика Школе, не може се вршити без сагласности родитеља ученика односно другог законског заступника или Савета родитеља.

V ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 39.

За све што није регулисано овим Правилима примењиваће се Закон, Статут Школе и друга општа акта.

Члан 40.

Даном ступања на снагу ових Правила престају да важе Правила понашања у Школи, заведена под бројем 110 од 13. 03. 2018. године.

Члан 41.

Правила ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Деловодни број: 418
30. 05. 2019. године
У Пријепољу

Председник Школског одбора
_____
Марица Цаковић